

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 20.04.2017. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: 1. Др Милун Крстић, ред. проф. Универзитета у Београду-Шумарског факултета, УНО Гајење шума 2. Др Виолета Бабић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета, УНО Гајење шума 3. Др Маријана Новаковић-Вуковић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета, УНО Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Милош (Јовица) Михајловић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 20.05.1992., Сурдулица,, Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Шумарство, Универзитет у Београду-Шумарски факултет 4. Датум завршетка основних студија: 19.01.2016. године
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: „Утицај потенцијала локалне топлоте на распрострањење шума на подручју планине Кукавица“
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл.инж. Милоша Михајловића обухвата укупно 60 страница текста куцаних на рачунару сингл проредом, у оквиру кога се налази 41 табела, 11 графикана, и 10 шема, списак коришћене и цитиране литературе са укупно 32 библиографске јединице и 3 интернет ререференце. Мастер рад после, основне документационе информације, садржаја, извода на српском и енглеском језику, садржи 6 поглавља и то: Увод; Проблем и задатак рада; Метод рада; Објекат проучавања; Резултати истраживања и дискусија; Заључци. На крају је дат резиме на српском језику. Сва поглавља су укомпонована тако да представљају логичну и повезану целину.
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА Мастер рад Милоша Михајловића представља комбинацију теоријско-истраживачког приступа и студија случаја у решавању конкретног постављеног задатка. Обрађена је проблематика утицаја потенцијала локалне топлоте, као одраза орографских услова, на распрострањење шума на планини Кукавица, у оквиру шума са којима газдује ШГ „Врање“.. У уводном делу кандидат прво истиче значај и функције шума, наводи податке о

шумовитости Србије, заступљености састојина главних врста дрвећа и њиховом учешћу по површини и запремини и прирасту у укупном шумском фонду и истиче доминацију букве и букових шума..

У поглављу „Проблем и задатак рада“ кандидат документовано, на основу изабране и њему доступне литературе, истиче потребу повећања шумовитости Србије, првенствено пошумљавањем обешумљених површина, затим наводи најчешће коришћене врсте при пошумљавању обешумљених површина и мелиорацији деградираних шума. Ради тога истиче потребу дефинисања станишта у циљу избора одговарајуће врста дрвећа за биомелиорације. Наводи су поткрепљени цитирањем коришћене литературе. На основу наведеног дефинисан је задатак рада, са посебним истицањем утицаја орографских фактора на распрострањење шумске вегетације на подручју истраживања и зависност појединих шумских заједница од орографских фактора на основу потенцијала локалне топлоте.

Детаљно је приказан и „Метод рада“ у виду две фазе рада: прикупљање и обрада података. Обухватајући фазу рада прикупљања података (еколошких чинилаца, вегетацијских карактеристика и састојинског стања), прикупљање података је оријентисано на основни извор - актуелну Шумске основе за ГЈ „ Кукавица III “ на подручју планине Кукавица, у оквиру Јужноморавског шумског подручја, у Југоисточном делу Србије. Прикупљени су подаци о заступљености и саставу природних шума као и за вештачки подигнутих састојина. на овом подручју, у висинском појасу од 400 m до 1400 m.n.v. Проучаване састојине груписане су у три групе: чисте састојине са учешћем примеса других врста до 10% и мешовите састојине са учешћем других врста од 10 до 50%. Обрада података извршена је на уобичајен начин при оваквим истраживањима. Дефинисан је потенцијал локалне топлоте, по методу Лујића (1960), који је модификован од стране Крстића (2004) и детаљно је приказан поступак одређивања топлотних координата (E и V) и локалног топлотног фактора (L).

У поглављу „Подручје проучавања“ приказане су карактеристике локалитета проучавања шума у ГЈ „Кукавица III“ у оквиру ШГ „Врање“, као саставног дела ЈП „Србијашуме“. Дат је приказ географског положаја газдинске јединице, њена површина, еколошки услови (климатски, едафски, орографски), опште карактеристике шумских екосистема, типови шума и стање шума на проучаваном локалитету.

У оквиру посебног и најзначајнијег поглавља „Резултати истраживања и дискусија“ извршено је текстуално, нумеричко и графичко представљање података у оквиру следећих подпоглавља: Карактеристике распорострањења састојина по врстама дрвећа, мешовитости и надморским висинама (координата V); Распрострањеност проучаваних састојина према потенцијалу локалне топлоте; Средње вредности топлотних координата експозиције и нагиба терена (E) по висинским зонама; Заступљеност састојина према локалном топлотном фактору; Средње вредности локалног топлотног фактора (L) по надморским висинама. Резултати су у виду дискусије, упоређивани са резултатима и подацима других аутора.

Посебно значајно подпоглавље, у оквиру резултата проучавања, носи назив „Распрострањеност проучаваних састојина према потенцијалу локалне топлоте“, у оквиру кога се аналитички врши приказ распрострањења састојина појединих врста дрвећа (букве, храстова, шикара и шибљака граба и грабића, вештачки подигнутих састојина црног бора и смрче) према потенцијалу локалне топлоте, са дискусијом резултата и поређењем са резултатима других аутора са других подручја. Утврђено је да се букве састојине јављају у оквиру 46 комбинација топлотних координата E и V; састојине сладуна, цара и китњака у 8 комбинација; шикаре и шибљаци граба и грабића у 17 комбинација; састојине црног и белог бора вештачки подигнуте су на

стаништима са 12 комбинација; састојине смрче на овом подручју вештачки подигнуте су на стаништима са 11 комбинација топлотних координата експозиције и нагиба терена.

Поред текстуалног, табеларног и нумеричког приказа, у складу са методом рада, шемтаски су приказане еколошке амплитуде распорстрањења шума појединих врста дрвећа. Уочава се следеће:

- чисте букове састојине се јављају у комбинацијама топлотних координата E.V 3.8 до 8.13, са истицањем да се чисте састојине јављају у 36 комбинација, а мешовите састојине букве са учешћем OTL испод 50% у 10 комбинације координата E.V 3.12 до 9.13;

- мешовите састојине сладуна, цера и китњака јављају се у комбинацијама координата E.V 4.11 до 9.12;

- шикаре и шибљаци граба и грабића јављају се у комбинација E.V 6.14 до 8.14;

- вештачки подигнуте састојине црног и белог бора налазе се на комбинацијама E.V 5.12 до 8.13 што значи у оквиру станишта храстова;

- вештачки подигнуте састојине смрче налазе се на комбинацијама E.V 6.8 до 8.8 што значи на буковим стаништима.

Ради утврђивања комбинација топлотних координата у оквиру којих су састојине одређених анализираних врста најзаступљеније, израчуната је пондерисана просечна процентуална заступљеност сваке комбинације наведених група по саставу и смеши. Ови подаци су приказани у шематском приказу комбинација потенцијала локалне топлоте, који реалније одражава зависност појаве састојина одређене врсте од орографских фактора, и такви локалитети се могу сматрати њиховим стаништем. На основу тога чисте букове састојине су заступљене почевши од најхладније комбинације топлотних координата E.V 3.12 до најтоплије 8.10; мешовите састојине букве са OTL од 7.8 до 7.9; мешовите састојине сладуна, цера и с китњака од 7.12 до 8.13; шикаре и шибљаци граба и грабића од 6.12 до 8.14; вештачки подигнуте састојине црног и белог бора од 6.10 до 7.10; вештачки подигнуте састојине смрче од 6.8 до 8.7.

По идентичном принципу извршени су порачуни и анализе за састојине проучаваних врста дрвећа на основу локалног топлотног фактора.

На основу добијених резултата коришћењем потенцијала локалне топлоте и локалног топлотног фактора, кандидат је на подручју планине Кукавица дефинисао која станишта, односно које комбинације експозиције терена, нагиба и надморске висине, припадају одређеној врсти дрвећа, а на којима су заступљене мешовите шуме одређене врсте.

У поглављу „Закључак“ приказана је синтеза резултата, који обједињују обрађивану материју и садрже кратку ретроспективу и основне оцене резултата и понуђеног решења.

VI ЗАКЉУЧЦИ

У раду је обрађена значајна проблематика, везана за дефинисање утицаја потенцијала локалне топлоте, као одраза орографских услова, на распрострањење шума на планини Кукавица. Истакнуто је да се на приказани начин омогућава прецизније изражавање зависности њиховог распрострањења утврђивањем потенцијала локалне топлоте, који представља могуће загревање површине на теренима различите експозиције и нагиба терена (координата E) и надморске висине (координата V). Аналитички је извршен приказ распрострањења састојина најзаступљенијих врста дрвећа на истраживаном подручју – букве, храстова, шикара и шибљака граба и грабића и вештачки подигнутих састојине борова и смрче према потенцијалу локалне топлоте и утврђено је која станишта, односно које комбинације експозиције терена, нагиба и надморске висине, припадају одређеној врсти дрвећа.

Резултати рада су поткрепљени одговарајућим табелама и графичким прилозима, приказани су концизно и прегледно, а заснивају се на претходно дефинисаним методским поступцима и на цитираној литератури,. Комисија сматра да је мастер рад дипл. инж. Милоша Михгајловића методолошки успешно постављен, да третира актуелну проблематику, да је урађен коректно коришћењем релевантне литературе и других извора. Добијени резултати оправдавају иницирана и извршена проучавања и рад представља вредан и самосталан стручни рад. Рад је писан у складу са природом проучавања и примењеном методологијом. Распоред материје у дипломском раду има логичан редослед, а примењене технике су одговарајуће На основу изложеног Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. Милоша Михајловића, под насловом Утицај потенцијала локалне топлоте на распрострањење шума на подручју планине Кукавица“заслужује позитивну оцену, и да се може прихватити.
VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: 1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: ДА Рад садржи све неопходне елементе у складу са правилима писања мастер рада и у сагласности је са наведеним насловом. Методика која је коришћена у раду, примењивана је и у до сада објављеним научним и стручним радовима који се односе на сличну проблематику, и омогућила је кандидату да целовито заокружи проучавања на изабраном подручју. Распоред материје у раду има логичан редослед, а коришћене технике су задовољавајуће.
2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања: Комисија сматра да у раду, осим мањих грешака техничке природе, нема битнијих недостатака који би утицали на коначну оцену рада.
VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже: - да се мастер (дипломски) рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Милун Крстић, ред. проф. Универзитета у Београду-Шумарског факултета

2. Др Виолета Бабић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета

3. Др Маријана Новаковић-Вуковић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета